

Fedje kommune
Stormarkvegen 49
5947 FEDJE

Att.: Øyvind Tolleshaug
Plan- og utbyggingssjef

Rammeløyve for utviding av gravplass på Fedje. Klage.

Eg syner til vedtak av 25.4.2022 i sak 0048/22 der formannskapet til Fedje kommune vedtok at Fedje kommune v/Fedje kyrkjelege fellelråd fekk rammeløyve til å utvida gravplassen ved Bøgardsvika.

På vegne av eigarane av eigedomane gnr. 168 bnr. 112 og 447 på Fedje vert vedtaket påklaga jf. fvl. § 28 jf. pbl. § 1-9 fyrste ledd.

Det vert påstått at vedtaket medfører tiltak som vil vere i strid med gravplassforskrifta § 2 fyrste ledd, grannelova § 2 og plan- og bygningslova.

Eg legg til grunn at ingen i kommunen har vanskar med å sjå føre seg dei negative konsekvensar det vil medføre for ein kvar som får ein gravplass tett inntil sitt hus og hage utan at dette vert utdjupa i detalj. For eigarane av bnr. 112 og 447 vil hus og hage verte nær verdiløst om eksisterande buffersone mellom gravplass og hus, hage og naust vert teke vekk.

I bnr. 112 er hagen i all tid nytta som eit rekreasjonsområde for born, leik, ballspel og moro, bnr. 447 er eit rekreasjonsområde/naustområde ved sjø.

Gravplass er ein siste kvilestad for menneska og skal vere tilrettelagt for heilt andre aktivitetar/seremoniar.

Omsynet til både bnr. 112 og 447 og gravplass trekk i retning av at kommunen ikkje skal fjerne den buffersona som ligg der i dag og som har fungert i mange tiår.

Vedtaket er i strid med Gravplassforskrifta § 2 fyrste ledd

Utviding og vesentleg endring av ein kvar kyrkjegard skal skje i etter vedteken kyrkjegardsplan jf. Gravferdsforskrifta §§ 2 og 3 jf. Gravferdslova § 4. Ein gravplass har ein særleg funksjon i norsk kultur og må handsamast deretter, også når gravplassen skal etablerast/utvidast.

§ 2 regulerer «Anlegg mv. av gravplass» og har slik ordlyd:

*«Regulert areal til ny gravplass eller utvidelse av gravplass **skal om mulig** også omfatte en **buffersone** mellom gravplassareal og naboskap.».*

Påklaga vedtak medfører at eksisterande buffersone mellom gravplass og nabolag vert teke vekk.

Det fylgjer ordrett at det «*om mulig*» skal vere ei buffersone mellom gravplassareal og naboskap. Det føreligg ikkje omstende i denne saka som trekk i retning av det for akkurat denne gravplassen er umogeleg å halde på ei eksisterande buffersone. Tvert om er buffersone allereie etablert og det føreligg areal vest for Stormarkvegen som omsyn til både grannar og høve for framtidige utvidingar trekk i retning av er eit betre alternativ.

Omsynet bak regelen om buffersone mellom ein gravplass og nabolag er som utgangspunkt dei same omsyna som er berande for grannelova § 2, presisert slik at gravplassforskrifta tek omsyn til gravplassen og grannelova til grannen. Etter gravplassforskrifta skal det vere buffersone av omsyn til at gravplassen skal ha sine særigne tilhøve ivareteke med seremoniar, gravferd og liknande, etter grannelova skal det vere buffersone fordi det vil vere uturvande til ulempe for grannen å ha ein gravplass inntil sitt hus.

Som ein konsekvens av regelen er det med få særlege unntak buffersone mellom hagar og gravplassar i Noreg. Ein gravplass er for alle ein siste kvilestad og ein vil freiste å leggje desse skjerna så godt som råd etter tilhøva.

Årsaka til at kyrkjegardsmuren ved Bøgardsvika i si tid ikkje vart sett lenger nord var venteleg nettopp av omsyn til eigarane av gardshusa/nabolaget.

Det er lite som trekk i retning av at forvaltninga på Fedje i dag ikkje bør ta dei same omsynet til nabolaget som elles i Noreg generelt eller som vart utført i si tid då eksisterande mur vart sett opp.

I lys av at § 2 regulerer at forvaltninga ved ei planlegging av ei utviding pliktar å regulere inn ei buffersone medfører dette at det vil vere i strid med regelen å utvide gravplassen på det eksisterande areal som i dag er buffersone.

Vedtaket er i strid med Grannelova § 2

Eg syner til merknad til tiltaket frå eigar av gnr. 168 bnr. 112 og 447 datert 18.3.2022 der det gjekk fram at vedtaket medfører brot på grannelova § 2.

Frå klaga går det fram at:

«I den grad dette tiltaket er i samsvar med kommunalt planverk og plan- og bygningslova er tiltaket naborettsleg angripeleg. Dette då plan- og bygningslova vernar om offentlege interesser, mens grannelova vernar privatrettslege interesser, sjå til dømes Rt. 1974 s. 122. Fedje kommune må også fylgje grannelova.

Av grannelova § 2 fylgjer:

Ingen må ha, gjera eller setja i verk noko som urimeleg eller uturvande er til skade eller ulempe på granneeigedom. Inn under ulempe går òg at noko må reknast for farleg.

I avgjerda om noko er urimeleg eller uturvande, skal det leggjast vekt på kva som er teknisk og økonomisk mogeleg å gjera for å hindra eller avgrensa skaden eller ulempa. Det skal jamvel takast omsyn til naturmangfaldet på staden.

I avgjerda om noko er urimeleg, skal det vidare leggjast vekt på om det er venteleg etter tilhøva på staden og om det er verre enn det som plar fylgja av vanlege bruks- eller driftsmåtar på slike stader.

Jamvel om noko er venteleg eller vanleg etter tredje stykket, kan det reknast som urimeleg så langt som det fører til ei monaleg forverring av brukstilhøva som berre eller i særleg grad råkar ein avgrensa krins av personar. Det vert påstått at å byggje ein gravplass få meter frå vår husvegg er urimeleg og uturvande til skade og ulempe for oss.

Dette særleg i lys av at

- All utviding skal skje på det som i dag er urørt natur*
- «Det er teknisk og økonomisk mogeleg å gjera for å hindra eller avgrensa skaden eller ulempa» jf. andre ledd.*
- «forverring av brukstilhøva som berre eller i særleg grad råkar ein avgrensa krins av personar» jf. siste ledd.»*

Eg kan ikkje sjå verken i saksførebuinga eller i vedtaket om kommunen har vurdert i kva grad utvidinga av gravplassen er i strid med grannelova § 2. Det er soleis ikkje råd å vite om kommunen er av den oppfatning at dei er unnateke reglane i grannelova med si verksemd generelt og eller dei er av den oppfatning at vilkåra som fylgjer av grannelova § 2 ikkje er stetta.

Det er opplyst at utvidinga vil gje 94 kistegraver, 36 urnegraver og ein minnelund for umerka graver. Det vert påstått at utvidinga av gravplassen, særleg i lys av dei store og nærliggjande alternative areal som eksistera på andre sida av Stormarkvegen, er eit tiltak som er urimeleg og uturvande til skade og ulempe for eigarane av gnr. 168 bnr. 112 og 447. Når dei 94 kistegravene og eller 36 urnegravene er nytta lyt kommunen uansett utvide gravplassen i ein anna retning. Kommunen pliktar etter pbl. § 1-1 fjerde ledd å planlegge langsiktig.

Vedtaket er i strid med plan- og bygningslova samt reguleringsføresegnene.

Det fylgjer av plan- og bygningslova (Pbl.) § 1-1 tredje ledd at *«Byggesaksbehandling etter loven skal sikre at tiltak blir i samsvar med lov, forskrift og planvedtak. Det enkelte tiltak skal utføres forsvarlig.»* Det vert påstått at ei nedbygging av eksisterende buffersone er i strid med Gravferdslova, jf. Gravferdsforskrifta § 2. Vidare er tiltaket i strid med grannelova § 2.

Vidare fylgjer det av pbl. § 1-1 fjerde ledd at *«Det skal legges vekt på langsiktige løysingar, og konsekvenser for miljø og samfunn skal beskrives.»* I lys av at gravplassen uansett om få år må utvidast andre vegen er denne løysinga som er føreslege ei kortsiktig løysing, og eg kan ikkje sjå i saksførebuinga at dei negative konsekvensane utvidinga av gravplassen vil medføre er vurdert verken for miljø eller samfunn.

Det ligg føre reguleringsplan for området. Den vart vedteken 26. september 2002. Reguleringsplanen er soleis om lag 20 år gammal og dette trekk i retning av at dei vurderingane som er berande for planen den gong ikkje naudsyntvis ville vore dei same i dag. Dette trekk i retning av ei fornya vurdering av i kva retning det etter ei totalvurdering vil vere best å utvide gravplassen.

For alle tilfelle er denne del av reguleringsplanen i strid med gravferdsforskrifta §§ 2 og 3 jf. Gravferdslova § 4 og er soleis ikkje *«i samsvar med lov, forskrift»* jf. Pbl. § 1-1.

Oppsummert.

Ei utviding av gravplassen vil få negative konsekvensar for eigedomane gnr. 168 bnr. 112 og 447.

Utvidinga vil vere i strid med gravferdsforskrifta § 2 jf. gravferdslova § 2 då den inneber at eksisterande buffersone som har fungert mellom kyrkjegarden og nabolaget vert fjerna.

Vidare vil utvidinga vere eit tiltak som har slike ulemper at tiltaket er i strid med grannelova § 2. I tillegg vert det påstått at utvidinga er i strid med pbl. og gjeldande reguleringsplan.

Eigar av eigedomane gnr. 168 bnr. 112 og 447 har forståing for at Fedje kommune v/Fedje kyrkjelege fellesråd har trong for ei utviding av areal, men er av den oppfatning at ei utviding må skje på ein annan stad i staden for på eksisterande buffersone.

Eg ber samstundes kommunen ta omsyn til at dei i denne saka både er grunneigar, søkjar, sakshandsamar og skal gjere vedtak som kan medføre store negative konsekvensar for eigarane av gnr. 168 bnr. 112 og 447.

På dette grunnlag vert det krevje at kommunen enten gjer om sitt vedtak etter fvl. § 35 eller gjev søkjar avslag.

Bergen den 13.5.2022.

Torbjørn Kolås Sognefest

advokat